

ЧЕРВОНА СЕРІЯ

ЙВАН ШКВАРКА

ЛИЦАР ТРИЗУБ

ОПОВІДКА ПРО ЖИТІЄ ТА ДІЯННЯ
ТРИЧІ СЛАВНОГО ЛИЦАРЯ

ХАРКІВ
«ФОЛІО»
2025

УСТУП

Оповідка про життє та дїяннн тричї славногo лицаря Тризуба, справедливогo схизматика, поборника всїх знедолених, закомплексованих і згорьованих, ревнителя традиційної української та давньої музики часів гетьманщини і бароко, співця і піїта, борця з несмаком і безкультур'ям, хороброгo войовника із заскорузлими, гнилим «мокшанським міром», відданогo прихильника принципів екології культури, глибоко переконаногo сиріода, прибічника містиків і трансценденталів, цінителя живогo слова та паладина книжногo праведногo слова, ненависника брехунів і обіцяльників, нестерпного і непримиренногo до облудників, п'яниць, блюдолизів, урвительів, лайдаків, облесників та усіх інших ворогів люду вкраїнського.

Глава 1 УСВІДОМЛЕННЯ

Шановне панство, козацтво, лицарство, побратимство! Дозвольте, вашмоць, перш ніж почати оповідати про величні подвиги лицарські, гідні щонайкращогo оспівування та ушанування, доточити кілька слів, з якою метою се звершується, отсе моє писання, а його

служіння. До слова сказати, мушу і себе назвати та милостиво об'явити, хто ж оповідь веде і кого потім за кожде слово до відвіту волітимете постановити.

А що те все, що оповідаю, чи ж бо є найчистісінька правда, і посвідчую це перед Матінкою Божою й усіма святими великомучениками і істинним непоборним Вседержителем. Звусь Іваном, по батечку Никоновичем, а лицарю Тризубу доводжусь джурою та його літописцем. Уся моя доброхітна писанина вимучена — то є опус діянь та чеснот мого побратима, наставника і лицаря-характерника Тризуба.

Та не думайте, що ймення його від символу герба українського чи давньоруського виникло, ні, це ймення дано йому вже трохи згодом братчиками, а передусім він був лише лицарем смутку та печалі за честю і гідністю людською.

А Тризубом став перегодом, коли три зуба зосталося у його роті, бо ж решту в звитяжних битвах-боях повибивано отою нечистю і прислужниками антихриста клятого. І так воно, те ймення, до нього пристало, що уже ані мечем не вирубити, ані смолою не затерти. Тризуб та й годі, і йменням отим побратим мій пишається і на инше уже й не відгукується, тим паче своє у хрещенні йому дане Григорій. Та зрештою, усе докладно вам спишу, коли ваше терпіння сильне буде.

Отже, найперша та найсильніша мотивація його служінь — застерегти, усвідомити і зупинити велику руйнацію в душах, котру спостерігаємо повсякчас у посполитих, а найпаче відступ від природи своєї

животворної, що від Творця Всесвіту надається і людям вельми занедбано та погорджено. Немає нині місця шляхетним і романтичним учинкам, поривам і стремлінням високим, гідним наслідування.

Тож від щоденного споглядання оцього всього стало нашому лицареві Тризубу ганебно важко за рід людський, що до такої деградації доходить змушений.

Їй-бо, лицар смутку і печалі за честю і гідністю спершу не був лицарем, а був звичайнісінький тобі Божий чоловік, патріот і чесний громадянин, що мав двадцять сім літ від народин.

Та в літо Божеє по дві тисячі п'ятому році від Різдва Христового сталося те, що мало статися з моїм найкращим побратимом і кумом у перших, а тепер лицарем смутку та печалі за честю і гідністю, — сталося усвідомлення, що нікому цю місію нести і що жоден не витримає тих випробовувань, які випадуть тому, хто стане на цю путь, — захищати і зцілювати українські православні та християнські душі, зросійщені, спаскуджені часами лихоліть страшних, совкових, понівечені і покалічені попсою вульгарною та несмаком безкультур'я ганебного.

І щойно наш лицар про це змислив, зробилось му дуже трудно, і тяжко та довго зажурився. А оскільки читання його трохи втішало, то вельми ретельно шукав відповіді у безлічі історичних, патріотичних, езотеричних та й передусім в стародруках, рукописах та сувоях старосвітських, а також сучасних і зарозумних часописах, блогах і сайтах різних партій, ідеологій і конфесій. І до того дочитався, що світ йому захитався. Цілу

ніч йому видіння марилося, що кінець світу приспів, зблизився страшний апокаліпсис, такий, як-от у фільмах голлівудських яскраво змальований: люди нетямуші, як зомбі чи як роботи перетрасформовані, відманіпульовані ходять, і що в головах у них не Бог, вічність і дари всесвіту, а комп'ютер запаковано чи вшито, і, геть очамрілі, не відають, що вичворяють із собою, а найпаче зі своїм дорогоцінним життям.

І що той комп'ютер, яко підступний сатана, чоловіком Божим керує та командує, позбавивши людей волі своєї власної. Нашіптує на вухо потреби ега величезні, що вводять навіть простого чоловіка у гнів і пристрасті за славою та владою.

Люди стали каліками розумовими, залежними від екрана і порції інформаційного сміття з інтернету. Не здатні ж переробити його, оте сміття, нічого ліпшого не придумали, як плутатися і борсатися, мов ті мухи в павутинні, заспокоюючи себе тим, що то закономірний сучасний розвиток думки і людства загалом.

На здогад побратима Тризуба, колективне божевілля постало вельми велике: люди зачали гонитись за дутими і підтасованими, намальованими рейтингами, поливати одне одного поміями, душити і калічити себе та інших морально ще більш та завзятіш.

Тризуб, коли усвідомив оте все людське божевілля, остовпів на кілька діб. Пішов тоді у парк Голосіївський, сів під грабом і отак сидів поцапілий кілька діб без їжі та води. Повз люди йдуть, вигулюючи своїх хатніх псят чи дітей малолітніх у возиках, чи на велосипедах проїздять

стороною, ніхто його й не помічає, що сидить він простісінко на земельці сирій та й усе в один бік дивиться оком своїм нетямким. Кожен про себе помишляє, що чималенько тих безхатьків і п'яниць по світах вандрають та вештаються, порядним людям очі мозолять, і нікому немає до них аніякогісінького справунку. Поліція підійшла, хотіла забрати у витверезник, а далі, дивись, він і не тхне, і чистий, і не хитається, а в кишені і паспорт, і гаманець, в якому кошти такі-сякі перевертаються. Перевірили — не наркоман, і не безробітний, і не безхатько якийсь питущий.

Постояли, постояли, потилицю почухали, почали до нього базікати, що, мовляв, ти тут не сиди, бо ж застудишся. А він анічичирк і не свисне. Спробували випитувати і ляяти, аби додому йшов, бо діти гуляють, то, мовляв, злякаються, гляди, і травми та страхи дитячі розів'ються, а той і вухом не поведе, все крізь них застигло так і дивиться. Плюнули та й пішли ні з чим. Отакі з лемішки пляцки!

А Тризуб, третьої доби не мавши в роті ані рісочки, ані крапельки, не пивши і не ївши, вночі збайдужів так до всього, знесилів, охляв, що приліг і заснув, як дитятко невинне.

Глава 2

СНОВИДІННЯ ТРИЗУБОВЕ

І наснився йому сон у ту ніч, а що не раз він мені те сновиддя переказував і я його добре запам'ятав, наче то я той сон пройшов та в реальності зі мною

все те трапилось, то й вам його, поштиві читальни-
ки, і переказую. Ось де він, нижче, до вашого призво-
лення поданий, що мною вірним побратимом Тризуба
списаний, а коли щось не так вповів, то вже даруйте
мені, грішному.

«Спершу наче я в густім тумані ходжу, а він такий
сивий та згуслий, отой туман, а далі щось мене торкає
і тримає міцно, я хочу пручатись, а воно зашипіло мені
у самісіньке вухо:

— Вгору поглянь, угору.

Я глянув д'горі, а там світло яскравене і зближу-
ється до мене. Бачу: спускається згори хлопчина яс-
ний такий, молодий та дуже гарної вроди, волосся до
пліч хвилями та кучерями густими і золотими сяє, очі
блакиттю ясніють. Погляд у нього спокійний і мирний,
як на іконах прадавніх. А одежина — як на картинах
прерафаелітів, єдвабне сукно брижами і фалдами бган-
ко тіло його струнке обвиває та струмениться, сяєвом
постать уся його сіяє. Колір убранства шат достеменно
не спом'яну, та вражіння — наче янгол до мене спу-
стився з небес.

Я зчудовано і потягнувся мимоволі до його, що він
такий світлий і милий, наче брат рідний. Хотів його
обійняти, та лише рота розтулив, юнак осміхнувся і мо-
вив до мене:

— Ходім зі мною.

Ми пішли, та якось усе вгору та навпростець, то знову
наче вгору підносячись. І заводить він мене у вертоград
пречудовий та препишний. Всі дерева квітнуть і пло-
доносять одночасно, комахи гудуть, і птаство щебече

безперестанно. Кольори і запахи, а радість довкруг така, якої я раніше і не бачив, і не чув нігди позачасу.

Якась пташина із золотим пір'ям виспівувала поруч на гілляччі, та так милозвучно та дзвінко, наче дзвони великодні грали. Стало хороше мені, радісно.

Приглянувсь до дерев. Не яблуні, і не груші, і не сливи. Такі дерева, що не відомі мені, а плоди на них висять і зрілі, і зовсім не стиглі, і геть ще пуп'яночки манюпусінькі. Ні гнилих, ані зіпсутих серед них я не помітив. Здавалось, наче я в раю, а не на землі. Юнак узяв плід помаранчевий з ближнього дерева своїми руками тонкими — і той плід у руку ліг, як незірваний, бо гілля не вгнулося, не шелеснуло. Юнак вклонився дереву, і те дерево, принаймні мені так видалось, легко затріпотіло своїм листям з подяки услугувати нам, і враз на нім інший плід тут-таки дозрівати почав прямісінько у нас на очах, і інша квітка чудацька розпукла і вмить ока розцвіла передо мною, фарбою і красою милуючи.

Юнак подав мені той плід зі словами:

— Вгощайся, друже.

Я взяв і помислив, що слід скромадити шкуруину, бо ж то, певно, помаранч, адже ж кольором дуже схожий був. Юнак усміхнувся і наказав мені, хоч цього разу мені здалося, що він рота і не розтуляв:

— Сложий так, брате.

Я підніс і відкусив м'якоть. Це було щось фантастично приємне — і прохолодне, і ароматне, і достатньо солодке, і пружне, і з кислінкою. Сік не стікав по бороді, бо плід був дуже соковитий, а сам наче струменів

ЗМІСТ

Уступ	5
Глава 1. Усвідомлення	5
Глава 2. Сновидіння Триzubове	9
Глава 3. Доусвідомлення	13
Глава 4. Як Триzub у лицарство висвячувався... ..	15
Глава 5. Посвята	22
Глава 6. Початок великого мученицького шляху	30
Глава 7. Пострижини	36
Глава 8. Битва перша з наркозіллям	39
Глава 9. Проповідники	42
Глава 10. Перша розвідка. Кам'яна Могила	48
Глава 11. Скам'яніння Триzubове	53
Глава 12. Як ми з побратимом гостились	57
Глава 13. Піїт	61
Глава 14. «Шалійте, шалійте, скажені кати!»	68
Глава 15. Кирилівська злодійка	71

Глава 16. Частовання з несподіваним кінцем . . .	76
Глава 17. Федотова коса	84
Глава 18. Барзіон. І знову злодійка	88
Глава 19. У потягу	91
Глава 20. Конспективно про Помаранчевий майдан.	98
Глава 21. Як я шукав Триzubового записника . . .	101
Глава 22. Танці в «Бабуїні»	105
Глава 23. Брати-гайдамаки	108
Глава 24. «Ярославна»	114
Глава 25. Як Триzub був Мамаєм	118
Глава 26. Після дивного сну. Триzub вирішує їхати у Карпати	126
Глава 27. «Терпіння перетре каміння»	129
Глава 28. У Карпатах!	133
Глава 29. Зникнення Тризуба	137
Глава 30. Розповідь Триzubова про містичні речі. Оринця	141
Глава 31. Продовження розповіді Триzubа. Дідо	147
Глава 32. Біла корова	152
Глава 33. У мольфара	157
Глава 34. «О дражайше житні время»	166
Глава 35. Буддисти	170

Глава 36. Хрещення Улянки	174
Глава 37. Спасівці	180
Глава 38. Сивушники	183
Глава 39. Кращий лік на душу	186
Глава 40. Як ми вертепом ходили	188
Глава 41. Колядники	196
Глава 42. Як Тризуб парубка врятував	201
Глава 43. Молодий	204
Глава 44. Меланка	209
Глава 45. Вино — то отрута, кохання — то мука	212
Глава 46. Сонцеслав	218
Глава 47. П'яничка	230
Глава 48. Хоч не з красою, аби з головою	234
Глава 49. Бурмістров. Купіль у Дніпрі	237
Глава 50. «Благодарний Еродій»	243
Глава 51. Великдень	247
Глава 52. Чарка	259
Глава 53. День Героїв	263
Глава 54. Продовження Дня Героїв	270
Глава 55. «Старший лейтенант Криворуков»	279
Глава 56. Закохання	286
Глава 57. Доброчесний лицар-коханець	291

Глава 58. Кримські мандрованці	295
Глава 59. Полонений Тризуб.	300
Глава 60. Мелася-визволителька	306
Глава 61. «Чуєш, мій друже, славний юначе» . . .	313
Глава 62. Сон пророчий Тризуба.	317
Глава 63. «Видиме — дочасне, невидиме ж — вічне»	320
Глава 64. Лешик	328
Глава 65. «Розрита могила»	335
Глава 66. Київська мерія. Тризуб йде у послушники	338